

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Інститут рослинництва ім.В.Я.Юр'єва Національної академії аграрних наук України
Освітня програма	37168 Агрономія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	201 Агрономія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Інститут рослинництва ім.В.Я.Юр'єва Національної академії аграрних наук України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37168
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Щетина Сергій Васильович, Стеценко Ірина Ігорівна, Карпук Леся Михайлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.07.2020 р. – 22.07.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.09_Samootz.pdf

Програма візиту експертної групи http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.14_Programa_Visitu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

В ІР НААН освітньо-наукова програма «Агрономія» побудована на загальновідомих положеннях та отриманих результатах сучасних наукових досліджень в галузі агрономії. ОП орієнтована на актуальні виклики, у контексті яких можлива подальша наукова та професійна кар'єра. Наукова складова ОП забезпечує здійснення власних експериментів під керівництвом наукових керівників з наступним оформленням отриманих результатів у вигляді дисертаційної роботи. Загалом освітньо-наукова програма відповідає суті критеріїв, а виявлені слабкі сторони не є суттєвими, вони легко усуваються за короткий термін часу.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ЕГ відмічає наступне: Стажування на базі провідних освітньо-наукових установ України співробітників Інституту, і навпаки. Потужна наукова діяльність Інституту, що виконується в рамках державних замовлень з відповідним фінансуванням. Використання результатів досліджень науковців Інституту виробничниками. Достатній рівень матеріально-технічного забезпечення для проведення досліджень здобувачами, наявність акредитованої лабораторії насіннезнавства, Інститут – Національний центр генетичних ресурсів рослин України, наявність стаціонарної сівозміни. Наявність фахових видань в Інституті, публікація підручників для ОП. Випускники Інституту – провідні фахівці у ЗВО, Науково-дослідних інститутах, на виробництві. Наявність професійного перекладача в Інституті. Здобувачі займають призові місця в конкурсах, являються стипендіатами. Преміювання молодих науковців. Всебічна підтримка здобувачів. Організація спільних круглих столів із роботодавцями, проведення спільних досліджень з підприємствами, лекційних занять на базі Інституту та університетів, також проведення на підприємствах аспірантами обстежень посівів. Наявність чіткого зв'язку між тематикою наукових керівників і темами наукових досліджень аспірантів. Процедури добору викладачів є прозорими та публічними. Наявна налагоджена система професійного розвитку викладачів через програми підвищення кваліфікації та участь у програмах мобільності викладачів та науковців, а також у фахових міжнародних програмах з підвищення кваліфікації науковців. Постійний інформативний супровід і наукове консультування здобувачів. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідає заявленим цілям. Під час проведення бесіди зі здобувачами вищої освіти встановлено, що забезпечується належна наукова практична підготовка, завдяки потужній матеріально-технічній базі університету, та наявності договорів про співпрацю з провідними господарствами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Посилити свою діяльність в напрямку інтернаціоналізації: можливість приймати на навчання іноземних здобувачів, участь у міжнародних конференціях/стажуваннях, організувати в Інституті курси іноземної мови. Посилити освітню складову, скориставшись співпрацею з Харківськими ЗВО аграрного напрямку. Додати до ОП «Агрономія» такі компоненти як « Педагогіку вищої школи» «Педагогічну практику», «Академічне письмо». Збільшити перелік вибіркових дисциплін. Ураховувати при наступному перегляді освітньо-наукової програми досвід зарубіжних і вітчизняних освітньо-наукових установ. Покращити діяльність у напрямку ВСЗЯО. Стати більш публічними і відкритими, популяризувати свою діяльність за допомогою офіційного сайту Інституту, сторінок у соціальних мережах, розміщуючи там фото- і відеоматеріали подій, які відбуваються у закладі. Можливо варто вибрати відповідальну особу з числа молодих вчених Інституту, яка буде долучена до цієї справи. Покращити інформування здобувачів щодо можливості визнання результатів навчання, здобутих в неформальній освіті та в інших ЗВО. Ураховувати можливість проведення освітнього процесу, в подальшому, в дистанційному режимі (використання електронного ресурсу Moodle тощо). Посилити навчання та викладання методами активного навчання (наприклад, ділові ігри, мозковий штурм), методи розвитку креативності, критичного мислення тощо, оскільки вони додатково сприятимуть розвитку soft skills, які є затребуваними на ринку праці. Варто структурувати інформацію, яка стосується удосконалення змісту ОП на сайті ІР НААН, зокрема щодо залучення заінтересованих сторін до її періодичного перегляду, моніторингу та надання пропозицій щодо покращення її якості. Регулярно проводити анкетування та презентувати результати на сайті закладу. У ОП варто перейменувати спеціалізації в освітній траєкторії. Оскільки спеціалізації вважаються окремими освітніми програмами. Зменшення ПРН на ОК до 1-2, а не 4-7. Розмістити ОП 2020 року затверджену в установленому порядку на сайті інституту до початку вступної кампанії. Внести зміни до ОП та навчального плану згідно пункту 27 Постанови КМУ від 23 березня 2016 року №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», а також проєкт Стандарту вищої освіти України третього (доктор філософії) рівня вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія. Чітко дотримуватись співвідношення аудиторних годин. Створити Відділ (Сектор) аспірантури та докторантури в Інституті і призначити відповідального.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілями та метою ОНП «Агрономія» (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.20_punkt_4.pdf) є підготовка висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в аграрній галузі шляхом здійснення фундаментальних і прикладних досліджень, отримання нових інноваційно-спрямованих результатів, які мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення, а також підготовки та захисту дисертації. Особливістю ОНП є те, що підготовка здобувачів проходить у єдиному в Україні Центрі генетичних ресурсів рослин, де зосереджений унікальний вихідний матеріал, що є генетичною базою створення нових поколінь сортів та гібридів, що в свою чергу забезпечує високоефективне вирішення поставлених перед здобувачами спеціалізованих задач та проведення глибоких теоретичних досліджень на сучасному рівні. Місія Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН України (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/StrategiaIR.pdf>) полягає в збереженні і зміцненні ролі Інституту, який здійснює, засновану на наукових дослідженнях, підготовку висококваліфікованих кадрів, здатних внести ефективний вклад у прогресивний розвиток України; розвиток фундаментальної та прикладної науки як основ ефективного вирішення продовольчих та соціальних проблем сучасного суспільства; активний вплив на соціально-економічний і духовний розвиток регіону. У відповідності до Стратегії розвитку Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН на 2016-2025 роки стратегічною метою розвитку Інституту є створення ефективної високоінтелектуальної наукової установи, здатної генерувати наукову продукцію, яка відповідає вимогам конкурентоздатної економіки та має комерційний інтерес, відповідає сучасним вітчизняним та світовим вимогам в аграрній галузі. У зв'язку з цим підготовка кадрів вищої кваліфікації Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН є одним із пріоритетних напрямів в її діяльності, а тому цілі ОНП «Агрономія» і місія та стратегія розвитку Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН співзвучні між собою.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час формування ОНП «Агрономія» Інститутом рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН відбувалось залучення стейкхолдерів (наукової спільноти, роботодавців, здобувачів) у вигляді засідань проектної групи, а також Вченої ради Інституту: (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/cred/Stakeholder_2016.pdf). Одержані коментарі та пропозиції були ретельно проаналізовані та враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП «Агрономія».

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОНП та програмні результати відповідають тенденціям розвитку спеціальності, які полягають у: здатності працювати з різними інформаційними джерелами; формулюванні наукових завдань та вибору ефективних шляхів їх вирішення; розумінні сучасних принципів господарювання в аграрній галузі. Результатом навчання за ОНП є фахівець, здатний розв'язувати складні задачі та проблеми в аграрній науці та галузі та здатний виконувати професійну діяльність науковця відповідно до потреб сьогодення. Підготовка докторів філософії за ОНП є базисом для наступної професійної діяльності і є важливою для самореалізації та подальшого кар'єрного росту здобувача. Сільське господарство традиційно є однією з найбільш потужних галузей економіки Харківської області. Інститут є одним із основних складових у формуванні кадрової політики та розвитку аграрної галузі регіону. Науково-освітня діяльність ІР НААН спрямована на вирішення проблеми продовольчої безпеки України. ІР НААН внесений до переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави (постанови КМУ від 4.03.2015 р. № 83 та від 21.02.2018 р. № 555). При розробленні та наступних переглядах ОНП «Агрономія» враховано власний багаторічний (з 1947 року) досвід Інституту підготовки кадрів вищої кваліфікації (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/cred/Aspirantura_1947.pdf), а також проектна група ознайомилась з аналогічними ОНП вітчизняних ЗВО (НУБіП, ХНАУ, СНАУ, ПДАА). Вивчено та враховано досвід аналогічних іноземних програм: Чеський агротехнічний університет; Білоруська державна сільськогосподарська академія, Казахський агротехнологічний університет ім. С. Сейфуліна (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/Dosvid_ONP.pdf).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент формування ОНП «Агрономія» Стандарт вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня (ступінь доктор філософії) за спеціальністю 201 Агрономія галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство був відсутній. Програмні результати навчання (РН01 – РН17) ОНП «Агрономія» відповідають вимогам Національної рамки кваліфікації (дев'ятий кваліфікаційний рівень): мати сучасні концептуальні та методологічні знання з агрономії і на межі предметних галузей знань, достатні для виконання науково-дослідницької та/або професійної діяльності; мати ґрунтовні знання та розуміння сучасних проблем у галузі дослідження, застосовувати філософсько-світоглядні знання за їх вирішення, формулювати мету і завдання дослідження; ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень державною та іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікації; планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з агрономії та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП «Агрономія» має чітко сформульовані цілі, які відповідають стратегії та місії Інституту. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання при формуванні ОНП визначалися з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів), з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Програмні результати навчання ОНП «Агрономія» відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендовано посилити аналіз та врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітньо-наукових програм за наступного перегляду ОНП «Агрономія».

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП «Агрономія» має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1,1.2, 1.4 та недостатній рівень узгодженості за підкритерієм 1.3. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОНП «Агрономія» Критерію 1 (з незначними недоліками).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Термін навчання на освітньо-науковій програмі становить чотири роки. Обсяг ОНП складає 34 кредити ЄКТС, що в межах закону (30–60 кредитів ЄКТС), що визначено частиною 6, статті 5 закону «Про вищу освіту». ОК становлять 4–6 кредитів ЄКТС. Обсяг ОК спрямованих на формування компетентностей за відповідною спеціальністю складає 22 кредити ЄКТС. Згідно п. 27. Постанови КМУ № 261 від 23.03.2016 р., ОНП включає чотири компоненти, які забезпечують здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, (обсяг становить не менше 12 кредитів ЄКТС - відповідає); оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, (обсяг становить 4–6 кредитів ЄКТС - відповідає); набуття універсальних навичок дослідника, (обсяг становить не

менше 6 кредитів ЄКТС – відповідає частково, у межах дисципліни «Методологія досліджень та організація підготовки дисертаційної роботи»); здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (обсяг становить 6-8 кредитів ЄКТС - відповідає). Обсяг відведених на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти склав 12 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП являється структурованою і містить всі необхідні позиції та визначення (загальна інформація, мета, опис, перелік компетентностей та ПРН, перелік ОК тощо). В ОНП не зазначено жодного стейкхолдера, проте надані відгуки та рецензії на програму (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=345) та представлено участь стейкхолдерів у розгляді ОНП, яка проводилась на круглих столах, засіданнях Ради молодих вчених, засіданнях Вченої ради, що підтверджено відповідними документами (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_16.pdf). Структурно-логічна схема побудована ступенево за семестрами, де ОК логічно поступово накладаються одні на інші, але було б бажано на зображеній схемі додати існуючі міждисциплінарні зв'язки, для кращої візуалізації користувачами ОНП, ці зв'язки легко додати на існуючу схему. Згідно матриці відповідності ОК, у сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Усі ПРН, що передбачені ОНП, забезпечуються обов'язковою складовою програми. Через матрицю відповідності ПРН, ОК, методів навчання та оцінювання показано, що кожен ПРН охоплений змістом ОНП. Експертна група зазначає, що наявна велика кількість ПРН (4-7) на ОК, за потреби ОК повинна забезпечувати 1-2 ПРН, як виняток з ПРН. Але, враховуючи те, що теми циклу обов'язкових дисципліни охоплюють значне коло питань, такий розподіл може бути розцінений як винятковий з рекомендацією виділити окремі змістовні модулі в навчальні дисципліни ОНП з кількістю ПРН 1-2.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 201 Агрономія з галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство. Теоретичний зміст предметної області – поняття, концепції, принципи аграрних наук та їх використання для проведення наукових досліджень у сфері агрономії; розробки і впровадження теорій і концепцій організації, планування, управління та контролю агрономічними процесами. Об'єктом професійної діяльності здобувача третього (доктор філософії) рівня вищої освіти є агрономія, а саме – ґрунти, сільськогосподарські рослини, добрива, агротехнології, селекція і насінництво, закономірності формування врожайності та якості продукції рослинництва, її зберігання і переробки з урахуванням агрокліматичних чинників. Згідно «Переліку спеціальностей наукових працівників» (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_11.pdf) ОНП третього (доктор філософії) рівня вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія за тематикою наукових досліджень відповідає предметній області 06 Сільськогосподарські науки, зокрема за шифрами: 06.01.05 – селекція і насінництво; 06.01.09 – рослинництво.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальна траєкторія навчання реалізується через індивідуальний навчальний план, який регламентується «Положенням про індивідуальний навчальний план роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті рослинництва ім. В.Я. Юр'єва». (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/POLOZENNA_INPR.pdf). Вибір аспірантами дисциплін з варіативної частини ОНП регламентується на основі Розділу Х статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.) та «Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в Інституті рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН» (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhena-organizatsia-os.pdf>), де в п. 4.25 вказано, що здобувачі, ознайомившись з переліком дисциплін за вільним вибором, до 01 листопада поточного року вносять обрані дисципліни до вибіркової частини індивідуального навчального плану. Здобувачі вибирають дві дисципліни до напрямку своїх досліджень (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_2-3.pdf), тому, вибірккові дисципліни поділені на блоки за спеціалізаціями. У межах спеціалізації вибору немає.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка регламентована Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhena-organizatsia-os.pdf>) та здійснюється шляхом проведення практичних і семінарських занять – 254 години (63,5% від загальної кількості аудиторних годин), це дозволяє набутти компетентностей, необхідних для професійної діяльності: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі аграрних наук та продовольства, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних наукових знань. Здатність здійснювати здобувачами науково-педагогічну діяльність у вищій освіті забезпечується частково: до обов'язкової дисципліни «Методологія дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи» включено теми з основ педагогіки. Загальне керівництво асистентською практикою здійснює науковий керівник, а саме: самостійна робота аспіранта, навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультації, керівництво різними видами діяльності, у т.ч. звітування за виконану роботу перед Вченою радою інституту) (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/202.07.21_Zvituvanna_AS.pdf).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

В ОНП зафіксовано перелік загальних (ЗК) і спеціальних (фахових) компетентностей (ФК), а також програмних результатів навчання (ПРН), частина з яких співвідноситься із соціальними навичками. Зокрема, вивчення таких ОК ОНП, як «Філософія науки», «Іноземна мова за професійним спрямуванням» розвиває «soft skills» для досягнення таких умінь: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність працювати в міжнародному контексті, вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми агропромислового виробництва державною мовою, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях; професійно презентувати результати власних досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, використовувати іноземну мову у науковій, освітній та інноваційній діяльності.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

У зв'язку з відсутністю професійного стандарту група розробників ОНП орієнтувалась на вимоги Національного класифікатору України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» (наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 із змінами відповідно до наказу Мінекономрозвитку України № 923 від 16.08.2012), Постанову КМУ від 23 листопада 2011 року № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікації» та від 23 березня 2016 року №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)». Проте, досвід вітчизняних і іноземних подібних програм не враховано.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Організація освітнього процесу в Інституті базується на встановленні навчального навантаження здобувача, необхідного для досягнення ПРН, та обліковується у кредитах ЄКТС. Обсяг одного кредиту ЄКТС – 30 годин. Загальний бюджет навчального часу складає 34 кредити ЄКТС (1020 годин), з яких обсяг аудиторних становить 400 годин (39,2%), а обсяг самостійної роботи здобувачів становить 620 години (60,8%). Аудиторне навантаження дисциплін, повинно бути не меншим, ніж 1/4 від загального освітнього навантаження, визначеного для цих дисциплін. Навчальний час, відведений для самостійної роботи аспіранта, регламентується навчальним планом і повинен становити не більше, ніж 3/4 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. При цьому щотижневе аудиторне навантаження здобувачів не повинно перевищує 10 год, кількість видів підсумкового контролю – не більше п'яти на семестр (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/ppdf/navchalnyiplanv2.pdf>). Для співвіднесення обсягу окремих ОК ОНП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів (включно із самостійною роботою) доцільно застосовувати також логістичний та студентоцентрований підхід, що впроваджується шляхом опитування студентів, оприлюдненням графіків навчального процесу і самостійної роботи. Відповідно зміст робіт, занять з кожної дисципліни визначається силабусами, методичними рекомендаціями, тощо (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=346).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОНП «Агрономія» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою наразі не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Інформацію щодо критерію викладено в повній відповідності зі звітом про самооцінювання. Зміст ОНП відповідає предметній області визначеної спеціальності. ОНП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідає заявленим цілям. Під час проведення бесіди зі здобувачами вищої освіти встановлено, що забезпечується належна наукова практична підготовка, завдяки потужній матеріально-технічній базі університету та наявності договорів про співпрацю з провідними господарствами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ рекомендує забезпечити проведення науково-асистентської практики. Рекомендовано посилити освітню складову, скориставшись співпрацею з Харківськими ЗВО аграрного напрямку. Додати до ОНП «Агрономія» такі компоненти як «Педагогіку вищої школи», «Педагогічну практику», «Академічне письмо». Збільшити перелік вибіркових дисциплін. Врахувати за наступного перегляду досвід зарубіжних і вітчизняних ОНП. У НП варто перейменувати спеціалізації в освітні траєкторії, оскільки спеціалізації вважаються окремими освітніми програмами. Зменшити кількість ПРН на ОК до 1-2, а не 4-7.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура і зміст ОНП відповідає вимогам законодавства. Інформацію щодо критерію викладено в повній відповідності зі звітом про самооцінювання. Під час проведення бесіди зі здобувачами вищої освіти встановлено, що на практиці є можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Проте ОНП має низку недоліків, які найближчим часом можна легко усунути.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Порядок та умови вступу на навчання за ОНП «Агрономія» в Інституті рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН регламентуються Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhenia-phd.pdf>) та Правилами прийому до аспірантури Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН в 2020 році (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=348), які оприлюднені на офіційній веб-сторінці Інституту. Правила прийому до аспірантури у 2018 та 2019 роках розміщуються за посиланням: http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/accreditation/Punkt_19.21.pdf. Вступ на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється на основі наявності у вступника освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст») та вступних іспитів. Правила прийому достатньою мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло. Дискримінаційних обмежень чи привілеїв не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір на навчання за ОНП «Агрономія» здійснюється у формі вступного іспиту за спеціальністю 201 Агрономія (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності з урахуванням спеціалізації); вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти перелік конкурсних предметів. До конкурсного балу додаються додаткові бали за наукові досягнення (максимально можуть становити 60 балів). Вступники подають також список опублікованих наукових праць і винаходів. Вступники, які не мають опублікованих наукових праць і винаходів, подають дослідницьку пропозицію (реферат) за спеціальністю «Агрономія». На офіційному веб-сайті Інституту

оприлюднені Програма фахового іспиту (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/ead/programafakhovispyt.pdf>), Програма іспиту з іноземної мови (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.20_PROGRAMA_IM.pdf) та Порядок представлення дослідницької пропозиції (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/ead/doslidpropoz.pdf>), також експертній групі був представлений зразок екзаменаційного білету для складання вступного фахового іспиту до аспірантури (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/accreditation/Punkt_13.pdf). На основі отриманої інформації був зроблений висновок про те, що правила прийому на навчання за ОНП «Агрономія» загалом враховують особливості самої освітньо-наукової програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та регламентуються Положенням про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН: http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.22_POLOZENNA_VRN.pdf. Під час акредитаційної експертизи було з'ясовано, що практики застосування вказаних правил на ОНП «Агрономія» не було, а також те, що здобувачі недостатньо поінформовані про ці правила.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті при підготовці здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН: http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.22_PolozhenaNiosvita.pdf. Під час акредитаційної експертизи було з'ясовано, що практики застосування вказаних правил на ОНП «Агрономія» не було, а також те, що здобувачі недостатньо поінформовані про ці правила.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОНП «Агрономія» та визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті, регламентуються низкою положень, які представлені на офіційному веб-сайті Інституту. Процедури вступу є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОНП, прозорими і такими, що забезпечують доступ до навчання на третьому рівні за неупередженим конкурсом, що підтверджено під час дистанційного візиту експертної групи та розміщеною інформацією на веб-сторінці «Прийом до аспірантури і докторантури» (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=348).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У результаті проведеної акредитаційної експертизи рекомендується посилити інформування здобувачів про можливість визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті, а також впровадити цю практику в освітній процес ОНП «Агрономія».

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП «Агрономія» має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.2 та недостатній рівень узгодженості за підкритеріями 3.3, 3.4. Зважаючи на релевантність викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв у генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОНП «Агрономія» Критерію 3 (з незначними недоліками).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhena-organizatsia-os.pdf>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhena-vziavo.pdf>), відповідно до яких на ОНП використовуються такі форми: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи, та методи: лекції (бесіди і презентації), практичні заняття, семінари, індивідуальні заняття, консультації з викладачами, самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури. Інноваційні та інтерактивні заняття (робота в малих групах, кейс-метод, ділові ігри, тренінги, мозковий штурм, електронне модульне середовище навчального процесу Moodle та ін.) не застосовуються. Водночас передбачено проведення дискусії при обміні поглядів з метою визначення знань та особистої думки аспіранта. ОНП та силабуси загалом сприяють досягненню заявлених цілей та ПРН. Результати інтерв'ювання здобувачів вищої освіти підтвердили, що форми і методи навчання їх задовольняють (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/accreditation/Punkt_26.pdf). Проте ніде не зазначено, як застосовуються різні способи подачі матеріалу. Процедура оскарження результатів контролю здобувачами вищої освіти проводиться згідно «Положення про апеляцію результатів контролю знань здобувачів» (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/POLOZENNA_KON.pdf).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами зустрічі зі здобувачами освіти було встановлено, що їм своєчасно та в доступній формі надається інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання; ця інформація є зрозумілою для здобувачів освіти. Також забезпечується безоплатний доступ НПП і здобувачів до інформаційних ресурсів, потрібних для навчання. Навчання здійснюється у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» та регламентується Положенням про організацію освітнього процесу, освітніми програмами та силабусами. Інформація подана у таблиці 1 «Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОНП» відомостей про самооцінювання достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна. Інформація про діяльність за ОНП публікується на сайті, у формі силабуса дисциплін (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=346). Терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентуються розкладом занять (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21_Rozklad.pdf), графіками іспитів, графіками роботи екзаменаційних комісій, консультацій. Графіки підведення підсумків заліків і складання іспитів оприлюднюються не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної сесії. Інформація своєчасно доводиться до учасників освітнього процесу в усній та друкованій формах. Результати опитування здобувачів розміщено на сайті Інституту (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=345&Itemid=&lang=ua).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Експертна група підтверджує поєднання навчання та досліджень і взаємодію між здобувачами вищої освіти та НПП в опублікування тез доповідей, статей на конференціях, круглих столах різного рівня (Всеукраїнських, міжнародних) (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=266&Itemid=46&lang=ua), відмічає позитивний вплив у цьому напрямку Ради молодих вчених (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=8&lang=ua), діяльність якої здійснюється на засадах творчої роботи з провідними науковцями установи, інших науково-дослідних підприємств мережі НААН, НАН та МОН України. Здобувачі залучені до реалізації наукових тем підрозділів, за якими вони закріплені, та індивідуальних тем досліджень під час освітнього процесу за ОНП. Функціонують наукові школи, які приймають участь у наукових проектах за напрямками тематики здобувачів, що дає можливість науковцям стати лауреатами різних премій (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=351). В Інституті науково-дослідні роботи здобувачів проводяться на замовлення провідних підприємств аграрної галузі. Зі слів роботодавця Авраменко Сергія Володимировича (ТОВ «УКРАВІТ»), результати дисертаційних досліджень здобувачів ОНП «Агрономія» отримали місце застосування в їхній компанії. Експертна група відзначає відповідність вимогам забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhena-organizatsia-os.pdf>), Положення про навчально-методичний комплекс (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhenanmk.pdf>) та Положення про забезпечення внутрішньої системи якості освіти (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhena-vziavo.pdf>) здійснюється підготовка та оновлення змісту ОК, передбачених навчальним планом. На основі останніх наукових досягнень і сучасних практик розширюється зміст силабуса, удосконалюється освітній контент, доповнюється список літератури тощо. Контроль за якістю НМК дисциплін, їх змістовим наповненням і оновленням постійно здійснюють наукові керівники, гарант ОНП, науково-методична комісія Інституту та Вчена рада. НПП оновлюють зміст ОК, включаючи в дисципліни найбільш актуальні та новітні наукові досягнення у галузі та використовують власний дослідницький досвід (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=352:2020-07-21-13-01-51&catid=2:2013-06-14-14-10-29). Зазначена інформація у відомостях про самооцінювання була підтверджена під час спілкування з НПП, адміністрацією закладу, роботодавцями та здобувачами.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ІР ім. В.Я. Юр'єва НААН відбувається шляхом встановлення та розвитку міжнародних зв'язків із науково-дослідними установами, закладами вищої освіти, державними і недержавними організаціями країн зарубіжжя. Викладачі та здобувачі вищої освіти за ОНП «Агрономія» беруть участь у різноманітних міжнародних проектах, меморандумах (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21_Mizhnarodna_IR.pdf; http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21_Memorandum.pdf) та проходять стажування (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_15.pdf). Учасники освітнього процесу мають можливість користуватися загальнодоступними міжнародними інформаційними ресурсами та базами даних WoS, Scopus та інформаційних ресурсів: ABC Chemistry, Academic journals, Cornell University Library, Directory of Open Access Journals, Hindawi. Окремими напрямками інтернаціоналізації є видавництво наукових фахових видань (категорія Б) зі спеціальності 201 Агрономія, зокрема: Селекція і насінництво, Генетичні ресурси рослин, Посібник українського хлібороба (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=53&Itemid=17&lang=ua), що індексуються Міжнародними наукометричними базами, у тому числі «Index Copernicus International», «Google Scholar», «Ulrichsweb», «Directory of Open Access Journals» та іншими.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання та викладання сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та ПРН, і відповідають принципам академічної свободи. Належний рівень поінформованості здобувачів вищої освіти стосовно освітнього процесу. Усім учасникам освітнього процесу ОНП своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК. Здобувачі вищої освіти мають можливість розвивати необхідні компетентності та займатися науковою роботою завдяки стажуванню на базі провідних освітньо-наукових установ України співробітників Інституту, і навпаки. Потужна наукова діяльність Інституту, що виконується в рамках державних замовлень з відповідним фінансуванням. Використання результатів досліджень науковців Інституту виробничниками. Наявність фахових видань в Інституті, публікація підручників для ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Експертна група рекомендує посилити навчання та викладання методами активного навчання, методи розвитку креативності, критичного мислення тощо, оскільки вони додатково сприятимуть розвитку soft skills, які є затребуваними на ринку праці. Посилити свою діяльність в напрямку інтернаціоналізації: можливість приймати на навчання іноземних здобувачів. Покращити діяльність у напрямку ВСЗЯО (проводити залишковий зріз знань у здобувачів, тощо). Врахувати можливість проведення, в подальшому, освітнього процесу в дистанційному режимі (використання електронного ресурсу Moodle, тощо). Рекомендовано оновлювати зміст ОК по завершенню вивчення, на підставі аналізу результатів підсумкового оцінювання та опитування здобувачів, тенденції розвитку спеціальності, результатів відповідних світових наукових досліджень.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Експертна група зазначає, що форми і методи навчання та викладання за ОНП дають можливість здобувачам вищої освіти досягнути заявлених цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Недоліки можуть бути враховані та виправлені ближчим часом.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhena-organizatsia-os.pdf>), для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за ОНП у межах навчальних дисциплін застосовуються наступні рівні контролю досягнення програмних результатів навчання: самоконтроль, поточний та підсумковий, що дозволяє об'єктивно та системно оцінювати засвоєння ОНП здобувачами вищої освіти за сумою накопичених рейтингових балів у процесі навчання. Положення про навчально-методичний комплекс навчальних дисциплін (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhenanmk.pdf>) встановлює єдині вимоги до структури робочих програм навчальних дисциплін ОНП, яка включає наявність в них вимог до форм підсумкового контролю. Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навчальної дисципліни, яка знаходиться в розділах «Методи контролю» та «Порядок оцінювання знань аспірантів». Робочі програми за ОНП розміщені на веб-сторінці «Навчально-методичне забезпечення» (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=346), а також у локальній мережі Інституту. Форми і зміст поточного контролю, розподіл балів між окремими заходами контролю та завданнями в межах одного заходу доводяться до відома здобувачів на початку семестру, що було підтверджено під час акредитаційної експертизи. Також інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання є постійно доступною на електронних ресурсах Інституту (графік навчального процесу, навчальний план (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/ppdf/navchalnyiplanv2.pdf>), розклад занять (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21_Rozklad.pdf), з якою здобувачі вищої освіти мають змогу ознайомитися). Встановлено, що форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів ОНП «Агрономія» є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачами результатів навчання, а також оприлюднюються заздалегідь.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 201 «Агрономія» не затверджено Міністерством освіти і науки України. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН здійснюється постійно діючою або Спеціалізованою вченою радою, створеною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів чіткі і зрозумілі, регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhena-organizatsia-os.pdf>), робочими програмами навчальних дисциплін, здобувачі інформуються про них в усній формі на початку вивчення дисципліни лектором. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується дотриманням «Кодексу академічної доброчесності ІР НААН». Здобувачі проходять атестацію шляхом звітування про виконання ОНП та індивідуального плану навчання на відкритих засіданнях профільних секцій та затвердженням вченої ради інституту. Захист дисертаційних робіт проводиться на відкритому засіданні спеціалізованої вченої ради. У результаті проведених опитувань на протязі 2016-2019 рр.

(http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=345) з'ясовано, що 100 % аспірантів оцінили об'єктивність оцінювання знань здобувача викладачем на відмінно. Положення про апеляцію результатів контролю знань здобувачів ступеня доктор філософії (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/POLOZENNA_KON.pdf) визначає порядок оскарження результатів контрольних заходів. Під час акредитаційної експертизи підтверджено, що протягом періоду здійснення освітньої діяльності випадків оскарження результатів контрольних заходів серед здобувачів ОНП не було, тому прозорість процедур із вирішення конфліктних питань складно перевірити через відсутність таких ситуацій. Процедура повторного проходження контрольних заходів врегульована Положенням про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Нормативною базою Інституту визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності: Кодексом академічної доброчесності, Положенням про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату та іншими, які розміщені на веб-сайті Інституту (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=344). Високий рівень престижу Інституту загалом та його науковців забезпечується чітким дотриманням «Кодексу академічної доброчесності», згідно якого наукові працівники й аспіранти ознайомлюються з положеннями даного Кодексу, після чого підписують Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності (Декларації здобувачів – <http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21%20deklaracia%20aspirant%201.pdf>, Декларації співробітників – <http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21%20deklaracia%20ons.pdf>). Здобувачі отримують інформацію щодо академічної доброчесності в межах навчальної дисципліни «Методологія дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи» (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/syllabus/syllabus-ok1.3v2.pdf>) у змістовному модулі 2 «Методологічні основи інформаційного пошуку та організації підготовки дисертаційної роботи», темі 3 (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.22_dolekakademdobroch.pdf). Під час зустрічі зі здобувачами та академічним персоналом було з'ясовано, що вони поінформовані про дотримання академічної доброчесності. Під час проведення дистанційного візиту експертна група пересвідчилася про те, що попередження плагіату в академічному середовищі Інституту здійснюється також шляхом проведення комплексу профілактичних заходів. Експертній групі був наданий перелік літературних джерел, які наявні у бібліотечному фонді, що забезпечують популяризацію академічної доброчесності (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/cred/Biblio_AkademDobrochesnist.pdf). В Інституті з метою протидії академічному плагіату використовується онлайн-сервіс Plag.com.ua (<https://www.plag.com.ua/>), відповідальною особою являється ст. науковий співробітник відділу науково-методичного забезпечення та інтелектуальної власності ІР НААН, Святченко С.І. Звіти про результати перевірки розміщені за посиланням: http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/accreditation/Punkt_18.pdf. Протягом періоду здійснення освітньої діяльності випадків порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу ОНП «Агрономія» не виявлено. У результаті проведених опитувань на протязі 2016-2019 рр. (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=345) з'ясовано, що 100 % аспірантів оцінили дотримання принципів академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками на відмінно.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими, валідними і заздалегідь оприлюдненими. Атестація здобувачів вищої освіти за ОНП здійснюється у формі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Правила проведення контрольних заходів ОНП є чіткими, зрозумілими, доступними, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури оскарження результатів і їх повторне проходження. В Інституті визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються. Інститут популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано включити в ОНП «Агрономія» окрему освітню компоненту присвячену академічній доброчесності – «Академічне письмо».

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Після проведення аналізу інформації щодо форм контрольних заходів та правил їх проведення, критеріїв оцінювання здобувачів та дотримання академічної доброчесності на ОНП «Агрономія», з'ясовано, що ОНП у повній мірі відповідає вимогам Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою були вивчені дані таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів ОНП» і відомості про оцінювання професійної активності (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_11.pdf, http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.23_VYKLADACH.pdf) та інформація отримана під час співбесіди з академічним персоналом та здобувачами вищої освіти щодо аналізу професійної та академічної відповідності викладачів, задіяних у реалізації ОНП. Встановлено, що НПП відповідають дисциплінам, які викладають, що забезпечує досягнення визначених ОНП цілей та ПРН. Рекомендовано наступне підвищення кваліфікації (стажування) НПП, пройти в закладах вищої освіти України або закордоном.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В Інституті НПП для ОНП «Агрономія» формується із числа наукових працівників, які обираються за конкурсом відповідно до чинного законодавства України. Для організації конкурсу на заміщення вакантних посад НПП наказом директора утворюється конкурсна комісія у складі голови, секретаря і членів комісії. Оцінка рівня професійної кваліфікації претендентів визначається за такими критеріями: спеціальність і кваліфікація за дипломом про вищу освіту; науковий ступінь; вчене звання; навчання в аспірантурі; кількість і якість наукових праць, зокрема, у фахових виданнях, виданнях із індексом цитування, опублікованих методичних праць з відповідної галузі науки (за останні 5 років); підвищення кваліфікації. При проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП перевага надається особам, які: задіяні у грантових програмах та у виконанні міжнародних проектів; здійснюють наукове керівництво, консультування здобувачів наукових ступенів доктора філософії (кандидата наук), доктора наук; володіють англійською або іншими іноземними мовами; активно впроваджують сучасні інноваційні технології навчання. Кандидатури претендентів розглядаються конкурсною комісією, рішення щодо обрання приймає Вчена рада інституту. У результаті бесід з НПП виявлено, що процедури конкурсного добору викладачів загалом є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів на заміщення вакантних посад за ОНП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавцями для випускників ОНП «Агрономія» є науково-дослідні інститути, ЗВО, агроформування різних форм власності, органи виконавчої влади, які забезпечують формування та реалізацію державної політики в аграрній та продовольчій галузі. Експертна група відзначає, що під час реалізації ОНП Інститут залучає роботодавців передусім за рахунок організації навчально-методичних семінарів, Днів поля (https://drive.google.com/file/d/12nbzByn6StW2tUHIVkh__NT2d54eLPVM/view, <https://drive.google.com/file/d/1Zh3oe5R4ERrJcSBzSEWj1x4gpsA2deWz/view>, https://drive.google.com/file/d/1GVK0mjPeTxCu44X1uF80ocCjeUYjR_hA/view), Крутих столів (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/Spivrobitnitstvo%20+.pdf>), виставки з актуальних проблем розвитку аграрної галузі (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=10&lang=ua). Укладено договори щодо співпраці з наступними установами: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, Полтавська державна аграрна академія, ТОВ «Укравіт Агро», ДПДГ «Елітне» та інші (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_10.pdf, http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_17.pdf, http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_24.pdf). Зазначений факт підтвердився при дистанційній зустрічі з стейкхолдерами, де вони засвідчили факти співпраці та їх участі в освітньому процесі, а також зазначили, які проблеми є наразі та шляхи їх вирішення з їх точки зору.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В Інституті активно впроваджується практика залучення до викладання окремих тем ОК навчального плану представників підприємств, НПП інших ЗВО України, що є експертами в галузі. Зазвичай такі заняття мають підвищений інтерес у аспірантів. Так, наприклад: з генетичних основ селекції - Гопцій Т.І., доктор с.-г. наук, професор, завідувач кафедри селекції, генетики та насінництва ХНАУ ім. В.В. Докучаєва; з питань фізіології рослин - Жмурко В.В., доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедрою фізіології і біохімії рослин ХНУ ім. В.Н. Каразіна; з питань удобрення - на засіданні РМВ виступає доктор с.-г. наук Авраменко С. В. (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.16_navchaudit_04.pdf). Здійснюються виїзди до агропідприємств, відомих своїми досягненнями, які можуть ознайомити здобувачів з інноваційними технологіями в агрономії. Для рецензування та експертизи дисертаційних робіт здобувачів запрошуюються провідні науково-педагогічні спеціалісти з наукових установ НААН та ЗВО відповідної галузі. Під час інтерв'ювання роботодавці засвідчили, що вони хотіли б частіше долучатися до проведення аудиторних занять. Експертна група вважає, що процедура залучення фахівців-роботодавців до освітнього процесу на ОНП наявна, але не на достатньому високому рівні.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Інститут сприяє підвищенню кваліфікації НПП у сфері їх професійних та наукових інтересів і таким чином забезпечує умови для професійного розвитку співробітників. Це відбувається шляхом проходження курсів підвищення кваліфікації (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/Stazhuvanna.pdf>, <http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/Posvidchenya.pdf>), виконання конкурсних науково-дослідних робіт (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.23_proekty.pdf), що фінансуються із державного бюджету, грантів МОН, Горизонт 2020, через власні програми та у співпраці з іншими організаціями. З метою підвищення рівня підготовки, науковці інституту проходять стажування у провідних освітньо-наукових установах України та за кордоном. Так, заступник директора з наукової роботи, Кобизева Л.Н., яка забезпечує викладання дисципліни «Сучасні теоретичні основи селекції та насінництва» проходила стажування з генетичних ресурсів плодівих рослин та виноградарства в Інституті виноградарства і виноробства (м. Плевен, Болгарія), проводить спільні дослідження з Ляонінською сільськогосподарською академією (м. Шеньян, КНР) та ін. Ця інформація була підтверджена під час проведення бесід з фокус-групами з числа НПП. Підвищення кваліфікації проходить як за напрямами науково-практичної діяльності, так і спрямовано на удосконалення педагогічної діяльності та навчального процесу. В Інституті діє Спеціалізована вчена рада: Д 64.366.01 - зі спеціальностей 06.01.05 – селекція і насінництво та 06.01.09 – рослинництво.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Експертна група встановила, що в Інституті існує система стимулювання розвитку викладацької майстерності за рахунок моніторингу рівня професіоналізму НПП. Це відбувається за допомогою матеріального та морального заохочення, яке регламентується його нормативно-правовою базою. Матеріальне заохочення відбувається згідно Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом інституту (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/KOL_DOGOVIR.pdf) та Положення про матеріальне стимулювання працівників інституту (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/M_Stymul.pdf) за: досягнення високих результатів у підвищенні ефективності та якості навчальної, науково-дослідної, методичної роботи; проявлення творчої ініціативи, новизни ідей у вирішенні науково-дослідних, навчальних та інших завдань. За результатами рейтингового оцінювання відбувається преміювання НПП за підсумками року в межах наявного фонду оплати праці. Розмір премії визначається залежно від особистого внеску та специфіки роботи кожного працівника (Наказ 19-К від 6 березня 2019 р.). Моральне заохочення відбувається шляхом нагородження відзнаками, грамотами, подяками з нагоди професійних свят і пам'ятних дат (Наказ 48-К від 15 травня та 109-К від 15 листопада 2019 р.). Ця інформація була підтверджена під час співбесіди з головним бухгалтером та НПП Інституту.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Достатня відповідність академічної та професійної кваліфікації НПП цілям та ПРН. Викладачі систематично проходять курси підвищення кваліфікації та стажування. Наявність системи рейтингу НПП та преміювання (матеріальне та моральне) викладацького складу до розвитку професійної майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендовано наступне: підвищення кваліфікації (стажування) НПП в закладах вищої освіти України або закордоном. Для удосконалення процедури проходження конкурсу на заміщення вакантних посад розробити і затвердити внутрішній документ, який би регулював дану процедуру. Покращити залучення фахівців-роботодавців до освітнього процесу на ОНП за рахунок регулярного проведення занять ними. Рекомендовано на веб-сторінці Інституту розміщувати попередні повідомлення про дати проведення таких заходів, а також інформацію про зміст таких занять і відеозвіти.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Після ознайомлення з підтверджуючими документами експертна група зазначає, що недоліків (слабких сторін) ОНП за критерієм 6 загалом немає, а надані рекомендації покращать якість освітнього процесу в майбутньому.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ході огляду МТБ, експертною групою зазначено, що матеріально-технічні ресурси Інституту рослинництва знаходяться на достатньо високому рівні. У закладі є: наукова бібліотека (книжковий фонд налічує 58517 примірників наукової, професійної, навчально-методичної літератури, наявний електронний каталог бібліотечного фонду, що цілком задовольняє потреби освітнього процесу; амбулаторія, їдальня (відеозапис зустрічі з керівником бібліотеки, (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.16_navchaudit_04.pdf). Для якісного і змістовного забезпечення ОНП в Інституті є аудиторний фонд (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.16_navchaudit_04.pdf), (<https://drive.google.com/file/d/1SwQ4QEydDxokbdbV3VdyxDlmYsBQcDCh/view>), Національне сховище зразків генофонду рослин України (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.16_nvkg_genres_03.pdf), лабораторія генетики, біотехнології та якості (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=79:2013-06-16-16-24-17&catid=20:2013-06-16-16-22-30) (<https://drive.google.com/file/d/1ciJcK9CROLEwNZjq1kYqMkHCZqo-USHQ/view>) (https://drive.google.com/file/d/1O4Pm6fGH8XnQnsLU3Qq1FjdMoyro_vS/view), лабораторія селекції та фізіології пшениці (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.16_portfollabreznik_08.pdf), наявні технічні засоби, що використовуються для виконання наукових завдань та досліджень аспірантів і докторантів, про що було підтверджено під час огляду МТБ ІР НААН (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.16_techzasoby_07.pdf). Для проведення наукових досліджень у польових умовах є Селекційний центр, дослідні поля та ділянки (<https://drive.google.com/file/d/1WlvLpznbpudZN-LY-oanH3zNjBCyWTZo/view>). Під час спілкування з Гарантом програми Кириченком В. В. та менеджментом закладу засвідчено, що на освітньо-науковій програмі постійно ведеться оновлення матеріально-технічних засобів, лабораторного обладнання, комп'ютерної техніки тощо за рахунок коштів загального та спеціального фондів інституту. В інституті функціонує внутрішня комп'ютерна користувацька мережа для забезпечення інформування, навчання, наукової підтримки учасників освітнього процесу. ЕГ зафіксовано, що навчально-методичне забезпечення ОНП сприяє досягненню визначених цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У ході інтерв'ювання фокус груп, під час дистанційного візиту щодо акредитації ОНП зазначено, що усім учасникам освітнього процесу повністю забезпечується вільний доступ до всієї інфраструктури закладу, а саме: наукової бібліотеки, електронних каталогів бібліотеки, навчально-методичного забезпечення освітніх компонент та спеціалізованої наукової літератури, необхідних для навчання, викладацької діяльності та наукового супроводу дослідницьких тематик. Здобувачі вільно користуються аудиторним фондом, комп'ютерним класом, науково-дослідними лабораторіями, дослідним полем (дослідними ділянками), сучасним обладнанням та устаткуванням. Усі учасники навчального процесу мають вільний доступ до інтернету, а також до внутрішньої користувацької комп'ютерної мережі Інституту.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Зі слів менеджменту, працівників, здобувачів Інституту рослинництва зафіксовано, що освітній простір задовольняє потреби аспірантів щодо безпечності їхнього життя та здоров'я, контроль за якими здійснюють директор інституту, провідний спеціаліст з охорони праці та керівники наукових підрозділів. Спеціалісти проводять інструктажі щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці, а також дотримання правил пожежної безпеки. У кожному структурному підрозділі закладу наявні аптечки з медичними засобами для надання першої допомоги. У ході інтерв'ювання аспірантів зафіксовано, що здобувачам, за необхідності, постійно надається достатня моральна підтримка з боку менеджменту закладу і наукових керівників. Їх повністю задовольняє створена у колективі дружна та доброзичлива атмосфера спілкування. Також здобувачі зазначили, що їм постійно надається інформаційна, організаційна та консультативна підтримка від Ради молодих вчених Інституту. Голова Ради Солонечний П. М. відмітив, що молоді науковці приймають активну участь у різних заходах, які організуються в Інституті, долучаються до соціальної активності (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=8&lang=ru). Рада молодих вчених дотримується процедур, що регламентують захист прав і інтересів аспірантів відповідно до своїх обов'язків та повноважень. У колективному договорі ІР НААН зазначено, що Інститут забезпечує створення умов для ефективної діяльності, максимально соціального та матеріального добробуту взаємопорозуміння, ефективного управління науково-виробничою діяльністю (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/KOL_DOGOVR.pdf)

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Експертною групою виявлено, що усі учасники освітнього процесу за ОНП «Агрономія» ознайомлюються з відкритою інформацією на веб-сторінці Інституту (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=2&lang=ua) та вкладці «Аспірантура і докторантура». Згідно «Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (PhD)» і «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН» (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=344), у закладі створено освітній процес з використанням сучасного інформаційного забезпечення. Аспіранти відмітили, що їм постійно надають інформаційну, освітню, організаційну допомогу відповідальна за Аспірантуру і докторантуру в закладі Коломацька В. П., наукові керівники та Рада молодих вчених протягом всього періоду навчання й проведення наукових досліджень на ОНП. Вони мають змогу вільно користуватися навчально-методичними ресурсами, регламентуючою документацією ОНП та електронною базою наукової бібліотеки. У ході спілкування з аспірантами виявлено, що в Інституті рослинництва проводяться періодичні опитування щодо врахування потреб і інтересів, результати яких оприлюднено на вкладці аспірантури і докторантури (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=345). Здобувачі підтвердили, що якість викладання та надання освітніх послуг за ОНП знаходиться на належному рівні, їхні запити та потреби враховуються керівництвом закладу у процесі розробки й перегляду ОНП, а також РП навчальних дисциплін. Так, було задоволено їхній запит щодо збільшення кредитів вивчення ОК «Методологія та організація наукових досліджень в агрономії» з 4 до 6 годин, збільшення кількості годин щодо поглиблення практичних навичок з вивчення зимо- і морозостійкості озимих культур. Під час інтерв'ювання з заступником директора з наукової роботи Кобизевою Л.Н. зафіксовано наступне, що здобувачам постійно надається соціальна підтримка з боку адміністрації закладу. Вони в обов'язковому порядку забезпечуються гуртожитком на території закладу, а у випадку створенні сім'ї, допомагають з покращенням житлових умов. Здобувачі мають можливість працювати за сумісництвом на 0,25-0,5 ставки, отримують стипендію у встановленому законодавством порядку. В Інституті активно функціонує Рада молодих вчених, до складу якої входять аспіранти та наукові співробітники віком до 35 років включно. (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=8&lang=ua), Зі слів членів РМВ здобувачам надається всебічне сприяння в освітньому процесі, науково-дослідній роботі, винахідницькій та творчій діяльності, про що було підтверджено у ході дискусії з головою Солонечним П. Експерти відмічають належний ступінь задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою здобувачів на ОНП «Агрономія» з боку ІР НААН.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В інституті затверджено і діє «Положення про порядок організації інклюзивного навчання в аспірантурі Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН» (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhenainkl.pdf>). Згідно нього забезпечується супровід здобувачів з особливими освітніми потребами, забезпечується безперешкодний доступ у будівлі Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН, визначаються коректні дії відповідальних осіб щодо забезпечення зручності та комфорту перебування в приміщеннях, створюються умови для якісного їх обслуговування працівниками, порядок супроводу в закладі з метою реалізації права на навчання та виконання науково-дослідницьких робіт. У ході дискусії з адміністрацією виявлено, що в Інституті є всі можливості створення розумних і мобільних пристосувань для такої категорії осіб, з урахуванням універсального дизайну за виникнення даного випадку. У разі необхідності проводиться забезпечення необхідними навчально-методичними

матеріалами та інформаційно-комунікаційними технологіями для організації навчального процесу та виконання науково-дослідних робіт, а також доступності інформації в різних форматах. ЕГ відмічено, що в Інституті рослинництва відсутні приклади навчання осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У закладі діє ряд положень, що регламентують запобігання та вирішення конфліктних ситуацій на освітньо-науковій програмі 201 «Агрономія», а саме: Положення про врегулювання конфліктних ситуацій в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН, Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в Інституті рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН, Положення про заходи щодо запобігання корупції в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=344). Адміністрація установи зазначила, що керівники структурних підрозділів на постійній основі проводять спільні засідання з РМВ, збори колективу, профілактичні бесіди тощо, з метою підвищення рівня обізнаності здобувачів освіти та працівників щодо попередження ситуацій, пов'язаних з дискримінацією, сексуальними домаганнями та корупційною складовою. Згідно (п. III. Комісія з урегулювання конфліктних ситуацій) Положення про врегулювання конфліктних ситуацій (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhenakonflikt.pdf>), у закладі діє Комісія з урегулювання конфліктних ситуацій, яка у разі виникнення такого випадку буде проводити його розгляд відповідно чинного законодавства, про це також повідомив керівник закладу та Гарант ОНП Кириченко В. В. Також адміністрацією було заявлено про постійний контроль щодо попередження прояву конфліктних моментів в установі. Експертна група у фокус-групах не виявила скарги щодо дискримінації, сексуальних домагань, чи корупційної складової на ОНП щодо підготовки здобувачів третього освітнього ступеня.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

В Інституті відмічено високий рівень підготовки здобувачів з використанням сучасних технологій, технічних засобів та матеріальних ресурсів. Здобувачі задоволені організацією освітнього процесу, а саме забезпеченням вільного доступу до всієї інфраструктури закладу, навчально-методичними матеріалами, постійною підтримкою представників наукової бібліотеки під час інформаційного пошуку наукової літератури та використання електронних ресурсів у навчанні та науковій роботі. Освітній простір комфортний, безпечний для життя і здоров'я аспірантів, і задовольняє всі наявні потреби. Здобувачам постійно надається освітня, інформаційна, соціальна й консультативна допомога з боку менеджменту закладу, наукових керівників та Ради молодих вчених, про що зазначено у фокус групі. Наявні дієві процедури врегулювання конфліктних випадків, пов'язаних з дискримінаційними чинниками, які регламентуються діючими положеннями. Матеріально-технічна база ІР НААН представлена на гідному рівні, і забезпечена усіма необхідними сучасними приладами, лабораторним обладнанням, технічним устаткуванням, створеними можливостями для проведення наукових досліджень як в умовах лабораторії, так і в полі. Заклад забезпечує соціальну підтримку аспірантів, вільний доступ до всієї інфраструктури, навчально-методичних ресурсів, наукових джерел, електронних ресурсів, які активно використовуються в процесі навчання, проведення наукових досліджень і сприяють досягненню цілей та ПРН.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Експерти рекомендують на ОНП, окрім традиційних, використовувати різноманітні методи навчання та викладання, надавати інформацію щодо методології розвитку креативності, критичного мислення, що додатково сприятиме розвитку соціальних навичок (комунікацій), і обізнаності щодо зарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті. Підсилити організаційні підходи в напрямку психологічної підтримки здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище, матеріальні та фінансові ресурси ОНП 201 «Агрономія» повністю відповідають усім необхідним вимогам, проте варто врахувати надані ЕГ пропозиції.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ виявлено, що в ІР НААН розроблено і діють низка положень: «Положення про освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії в інституті рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН» (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/POLOZHENNA_ONP_2016.pdf), Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) в Інституті рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhena-organizatsia-os.pdf>), відповідно з якими Інститут послідовно дотримується визначених процедур щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду. Гарантом ОНП та менеджментом закладу зазначено, що нову освітньо-наукову програму 201 «Агрономія» було розроблено у 2016 році (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.20_punkt_4.pdf) робочою проектною групою з урахуванням дескрипторів Національної рамки кваліфікацій у відповідній професійній галузі та послідовно затверджено робочою групою, відповідальним за аспірантуру і докторантуру, методичною комісією й Вченою радою Інституту. На період дії ОНП, робочою групою обов'язково проводиться моніторинг програми та навчальних планів, щодо перегляду призначення кредитів, і наявності зворотного зв'язку від заінтересованих сторін. ОНП оновлюють щорічно у навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, окрім мети і ПРН. Діючи, затверджену, освітньо-наукову програму переглядають з періодичністю один раз у термін її дії не пізніше ніж за один семестр до завершення. Робочою групою та Гарантом було оновлено ОНП у 2019 році. <http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/ppdf/onpagronomiiav2.pdf>). Також на веб-сторінці аспірантури і докторантури розміщено проект ОНП на 2020-2021 н.р. (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21_PROJEKT_ONP_IR_20-21.pdf). Зі слів Гаранта та керівництва ІР НААН зазначено, що всі стейкхолдери мають можливість ознайомитися з освітньо-науковою програмою, вносити свої рекомендації. Робоча група ознайомлюється з наданими пропозиціями, доопрацьовує програму і передає, згідно пройдених етапів, на затвердження Вченої ради. Надалі ОНП розміщується на сайті закладу (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=345).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Внутрішня система забезпечення якості в Інституті рослинництва регламентується діючим положенням, розробленим згідно чинного законодавства України: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в аспірантурі та докторантурі Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhena-vziavo.pdf>). Відповідальною за дотримання процедур забезпечення якості ОНП «Агрономія» є заступник директора з наукової роботи Кобизева Л. Н. З її слів у закладі передбачено функціонування системи внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає ряд визначених процедур і заходів щодо якісної складової освітньої діяльності та якості вищої освіти Інституту. Пані Любов Кобизева наголосила, що за ОНП протягом чотирьох років проводяться анкетування аспірантів щодо якості викладання та надання освітніх послуг (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=345). Результати опитування (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_19.20.pdf), є публічною інформацією і оприлюднені на інтернет-вкладці аспірантура і докторантура закладу. За результатами анкетування здобувачів ВО та у ході спілкування з ними зазначено, що їх повністю задовольняє якість освітньої складової, рівень матеріального забезпечення, якісне виконання наукових досліджень. Також здобувачі зазначили, що їхні потреби (анкетування за І семестр 2019-2020) щодо збільшення аудиторних годин з курсу іноземної мови, особливо – набуття досвіду розмовного спілкування та викладання особливостей наукового стилю англійської мови, розширення викладання методології наукових досліджень, принципів організації досліджень та системного підходу в агрономії, використання сучасних інформаційних технологій та програм для статистичного аналізу та оформлення результатів досліджень у вигляді дисертації, а також необхідність викладання педагогіки вищої школи, психолого-дидактичних основ процесу навчання та набуття педагогічної практики були прийняті до уваги менеджментом Інституту. І як зазначила заступник директора і відповідальна за ВСЗЯВО у закладі Кобизева Л. Н., що їхні побажання були враховані у ході перегляду ОНП і винесені на розгляд та затвердження робочої групи та Вченої ради Інституту. Аспіранти підтвердили свою участь у періодичному перегляді освітньо-наукової програми та наданні власних пропозицій щодо її удосконалення. В Інституті діє Рада молодих вчених, представники якої залучені до процедури періодичного перегляду ОНП і навчального плану. (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_16.pdf), а також приймають активну участь у процедурах забезпечення її якості. У фокус групі Голова РМВ Солонечний П. та її представники підтвердили, що входять до складу Вченої ради Інституту, методичних комісій, і залучені до обговорення програми, її якісного змісту та наповнення основними складовими компонентами. ЕГ підтверджено, що позиція аспірантів береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В ІР НААН роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та процедур забезпечення її якості відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в аспірантурі та докторантурі Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН та Положення про організацію освітнього процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=344), (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_16.pdf). Надають пропозиції й побажання щодо оновлення змісту ОК, а саме збільшення кредитів за обов'язковими і вибірковими навчальними дисциплінами та забезпечення високої якості підготовки фахівців на основі постійного співробітництва. Приймають участь у засіданнях Вченої Ради Інституту (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_16.pdf) щодо розгляду освітньо-наукової програми «Агрономія» відповідно до вимог прогресивного розвитку агропромислового виробництва, трансферу технологій, наукового співробітництва та потреб суспільства. У фокус групі з працедавцями зазначено, що вони є випускниками аспірантури різних років навчання ІР НААН, працюють в закладах вищої освіти, аграрних підприємствах і компаніях та підтвердили свою співпрацю із закладом в рамках укладених угод (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/Spivrobotnitstvo%20+.pdf>). ЕГ зафіксовано, що роботодавці активно залучені до читання лекцій, проведення «польових навчань» в умовах виробництва, організації науково-практичних конференцій, круглих столів, семінарів, «Днів Поля», екскурсій на демонстраційні поля, полігони. Надають допомогу аспірантам у проведенні їх наукових досліджень за тематикою дисертаційної роботи. Також на зустрічі з Гарантом ОНП Кириченком В.В. зазначено, що Інститут також виступає роботодавцем для здобувачі ВО на ОНП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Гарант ОНП Кириченко В. В. відмітив, що випуск аспірантів за ОНП «Агрономія» відбуватиметься вперше у 2020 році. Проте переважна більшість випускників аспірантури ІР НААН минулих років, успішно захищали свої кандидатські і докторські дисертації на Спеціалізованій вченій раді в Інституті й залишалися в ньому працювати. Для прикладу Голова РМВ Солонечний П.М., випускник 2011 р., наразі працює, завідувачем лабораторії селекції та генетики ячменю; Кучеренко С.Ю., випускник 2017 року – завідувач лабораторії імунітету рослин до хвороб і шкідників Інституту. Випускників постійно запрошують на науково-тематичні заходи, організовані ІР НААН, де відбувається живе й активне спілкування та моніторинг їхнього працевлаштування. Зі слів менеджменту закладу виявлено, що наразі створюються база випускників ОНП для подальшого моніторингу їх працевлаштування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час зустрічі з заступником директора з наукової роботи Кобизевою Л. Н., яка є відповідальною особою за внутрішню систему забезпечення якості на ОНП «Агрономія» засвідчено, що в ІР НААН проводять анкетування аспірантів щодо задоволеності якістю освітньої програми, а саме якістю викладання та надання освітніх послуг (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_26.pdf). Дане анкетування дозволяє врахувати всі потреби здобувачів ВО щодо реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, якості ОНП, у контексті змістовного контенту, рівня матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності. Результати опитування показали, що здобувачі виявили бажання надати можливість проходження педагогічної практики, модулі вибіркової дисципліни «Сучасні теоретичні основи селекції і насінництва виділити в окремі розділи «Селекція», «Насінництво», збільшити кількість годин практичних занять з моніторингу зимо-морозостійкості озимих культур та фітосанітарного стану посівів польових культур, приймати участь у закордонних наукових конференціях, реалізовувати міжнародну мобільність, що також було підтверджено у фокус групах зі здобувачами і працедавцями. Зі слів пані Кобизевої Л. Н. зафіксовано, що в Інституті, робочою групою, проводиться робота щодо удосконалення процедури моніторингу ОНП з урахуванням всіх потреб учасників освітнього процесу згідно п. 4 «Положення про освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії в інституті рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН», а саме для формулювання висновку, за результатами моніторингу ОНП, використовують дворівневу шкалу: висока якість, (ОНП має високий рівень досягнення результатів); неналежна якість – (ОНП має серйозні недоліки). ЕГ підтверджено реагування на виявлені недоліки в ОНП «Агрономія» та освітній діяльності з реалізації програми.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За третім ступенем вищої освіти акредитація освітньо-наукової програми «Агрономія» проводиться вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Згідно нормативно-правової бази забезпечення освітньо-наукової програми «Агрономія», в ІР НААН освітній процес регламентовано низкою положень (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=344), відповідно яким Інститут формує культуру якості та забезпечує дотримання визначених процедур та заходів (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhennavziavo.pdf>). Представники академічної спільноти залучені до здійснення моніторингу й періодичного перегляду освітньої наукової програми, здійснюють аналіз успішності здобувачів ОНП; здійснюють оцінювання освітньої та науково-технічної діяльності відділів з використанням рейтингового оцінювання, що запроваджено в Інституті; забезпечують ефективність дії системи запобігання та виявлення академічного плагіату за реалізації ОНП, знанням форм контролю, порядку і критеріїв оцінювання у процесі вивчення освітнього компоненту. Академічна спільнота має можливість за результатами проведеного аналізу висловлювати пропозиції, які обов'язково розглядаються за перегляду освітньо-наукової програми (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_19.20.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертною групою підтверджено, що ІР НААН продемонстрував, що розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОНП «Агрономія» відбувається згідно із визначеною загальною інституційною політикою, процедурами та заходами Системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Аспіранти залучені до процесу періодичного перегляду освітньо-наукової програми та інших процедур забезпечення її якості. Існує активна взаємодія із роботодавцями у межах Системи внутрішнього забезпечення якості освіти Інституту. Наявна реакція Системи внутрішнього забезпечення якості освіти на виявлені недоліки в ОНП. Закладом враховано пропозиції, висловлені учасниками освітнього процесу за реалізації ОНП. В ІР НААН культура якості в академічній спільноті знаходиться на належному рівні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Експертна група рекомендує покращити діяльність у напрямку ВСЗЯО, а саме посилити освітню складову, скориставшись співпрацею з Харківськими ЗВО аграрного напрямку. Додати до ОНП «Агрономія» такі освітні компоненти як «Педагогіка вищої школи» «Педагогічна практика», «Академічне письмо». Доцільно структурувати інформацію, яка стосується удосконалення змісту ОНП на сайті Інституту, зокрема щодо залучення заінтересованих сторін до її перегляду та надання рекомендацій покращення її якості. Регулярно проводити опитування та презентувати результати на сайті закладу.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на сильні сторони та позитивні практики, а також наведені пропозиції, ЕГ дійшла висновку, що ОНП «Агрономія» відповідає рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В Інституті чітко визначені права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу за реалізації ОНП 201 «Агрономія». Діючі положення є доступними та послідовно витриманими, регламентують освітній процес та розміщені на сайті закладу у вільному доступі: (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=344).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Освітньо-наукову програму «Агрономія» було розроблено і затверджено робочою проектною групою у 2016 році (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.20_punkt_4.pdf). У ході спілкування з адміністрацією закладу виявлено, що перегляд освітньо-наукової програми з метою її удосконалення здійснюють у формах оновлення або модернізації щорічно, з урахуванням усіх побажань заінтересованих сторін, згідно до п. 4.5 (с. 21) «Положення про освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії в інституті рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН» (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/POLOZHENNA_ONP_2016.pdf) Наразі на офіційній інтернет-сторінці Інституту розміщено проект ОНП за лінком: http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21_PROEKT_ONP_IR_20-21.pdf. Проект на затвердженні Вченої ради Інституту рослинництва. У проекті ОНП на 2020-2021 н.р. оновлено склад проектною групи.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Згідно Положення про інформаційний супровід веб-ресурсів Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН, яке регламентує порядок і форми надання структурними підрозділами Інституту інформації для розміщення на сайті (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhenainfnsuprovid.pdf>) та п. 5 (с. 22) «Положення про освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії в інституті рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН відомості про освітньо-наукову програму розміщуються на сайті Інституту. Відповідальними за формування і зберігання паперових версій портфолію ОНП є її гарант та відповідальна особа відділу аспірантури та докторантури. Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітньо-наукову програму на сайті Інституту є співробітники, призначені директором (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=345). На вказаній веб-сторінці розміщені рецензії заінтересованих сторін щодо результатів перегляду та публічного обговорення проекту освітньої програми: (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=345), загальним висновком яких є наступне: запропонована Інститутом рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю 201 «агрономія», актуальна, відповідає сучасним вимогам і кваліфікаційному рівню підготовки докторів філософії за цією спеціальністю. Аспіранти мають вільний доступ до форм звітності (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=348). У ході дискусії зі здобувачами, науковими керівниками зафіксовано та науковим персоналом закладу виявлено, що атестація здобувачів щодо виконання ними індивідуальних планів наукової роботи відбувається двічі на рік на Вченій раді Інституту.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

В Інституті рослинництва дотримані процедури, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу на ОНП, які є відкритими й доступними.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Експертною групою внесено рекомендації щодо створення можливостей більш широкого висвітлення своєї діяльності за допомогою офіційного сайту Інституту, сторінок у соціальних мережах, розмішуючи там фото- і відеоматеріали подій, які відбуваються в закладі, тобто бути більш публічними і відкритими. Звернути увагу щодо структурування наповнення, ОНП 201 «Агрономія», у контексті залучення стейкхолдерів до її перегляду та надання пропозицій покращення якості.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Експертна група звертає увагу на те, що усі компоненти освітнього процесу забезпечуються об'єктивним оцінюванням його якості та регламентуються діючими положеннями, які розміщені на інтернет сторінці Інституту у вільному доступі. Проте варто врахувати надані пропозиції, тому рівень відповідності В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП відповідає меті, структурі, напрямку дисертаційних досліджень та дослідницькій і викладацькій діяльності (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_9.pdf). З метою відповідності інтересам здобувачів ОНП містить низку ОК: 1.3, 2.1. Науковому світогляду сприяють такі ОК: 1.1, 1.2. На наукові інтереси здобувачів зорієнтовані ВК ОНП, залежно від наукової спеціальності: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/ppdf/onpragronomiiav2.pdf>). Для отримання більших і в той же час вузько спрямованих знань з тем дисертаційних досліджень кожного аспіранта, створені наукові підрозділи (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=20&lang=ua). Фахівці інституту беруть активну участь у прослуховуванні звітів аспірантів з відповідної наукової проблематики (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/202.07.21_Zvituvanna_AS.pdf), (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21_Zvit_AS.pdf), готують сумісні проекти дисертації. На ОНП «Агрономія» оформлюється індивідуальний план наукової роботи аспіранта (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_2-3.pdf). Підготовка здобувачів до викладацької діяльності забезпечується ОК 1.3. Змістовний модуль 1 (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/syllabus/syllabus-ok1.3v2.pdf>), що дасть змогу професійно виконувати педагогічно діяльність.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Така дотичність передбачається вже на етапі вступу в аспірантуру (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/ead/pravylaaspirant2020.pdf>), де майбутні здобувачі представляють дослідницьку пропозицію, яку оцінюють фахівці та потенційні керівники (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/ead/doslidpropoz.pdf>). В Інституті відпрацьована багаторічним досвідом підготовки аспірантів процедура затвердження тем дисертаційних робіт здобувачам, а саме: тема наукових досліджень обговорюється з науковим керівником та узгоджується із завідувачем наукового підрозділу, за яким буде закріплений здобувач; розгляд на методичній комісії інституту; обговорення та затвердження на Вченій раді інституту. Теми наукових досліджень здобувачів ступеня доктора філософії плануються у рамках науково-дослідних робіт (НДР) інституту, що фінансуються із державного бюджету (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.23_proekty.pdf) (у більшості - пріоритетні фундаментальні та прикладні завдання ПНД НААН), за грантами, та ініціативних наукових робіт, що передбачає дотичність напрямів досліджень здобувачів і керівників. Дотичність тем наукових досліджень здобувачів (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_8.pdf) напрямам досліджень їх наукових керівників наглядно демонструє приклад (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_9.pdf).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

У межах ОНП для проведення апробації результатів наукових досліджень Інститутом організовано: 1) заслуховування здобувачів із доповідями за темою наукових досліджень на засідання Ради молодих вчених (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=8&lang=ua), звітування на засіданнях Вченої ради (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/202.07.21_Zvituvanna_AS.pdf); 2) з метою апробації результатів дисертації здобувачі приймають участь у семінарах, Днях поля та конференціях, які проводяться установою (http://www.yuriev.com.ua/images/2020.07.20_KonfSem2016-2020.pdf); 3) Інститутом видаються двічі на рік: міжвідомчий тематичний науковий збірник «Селекція і насінництво» та науковий журнал «Генетичні ресурси рослин», які включені до Переліку наукових фахових видань України (категорія Б); 4) участь у науково-практичних конференціях, які проходять на базі інших НДІ та ЗВО України і зарубіжжя (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=266&Itemid=46&lang=ua). Щодо матеріального забезпечення здобувачів, то інформація наведена у відомостях про самооцінювання була підтверджена експертною групою під час дистанційного візиту. Портфоліо матеріально-технічного забезпечення Інституту розміщується за посиланням: http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=349. Система Інституту передбачає залучення молодих спеціалістів, аспірантів, науковців до виконання ініціативних (грантових) проектів за рахунок

коштів спеціального фонду: http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.22_UchastAspirPoshuk.pdf. Виконавцем пошукового завдання «Морфологічні особливості як маркерні ознаки до поширених фітофагів генофонду ячменю та пшениці ярих для використання в селекції» (строк виконання – 2016 рік) була аспірантка заочної форми навчання Ірина Ниска. Виконавцем пошукового завдання «Добір вихідного матеріалу для селекції кукурудзи за інтенсивністю наливу за швидкістю висихання зерна» (строк виконання – 2017 рік) була аспірантка очної форми навчання Юлія Бібель. У результаті проведених опитувань на протязі 2016-2019 рр. (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=345) з'ясовано, що 100 % аспірантів оцінили регулярність проведення в Інституті наукових конференцій на відмінно; аспіранти оцінили формування навичок професійного спілкування та представлення результатів власних досліджень на конференціях на відмінно та добре, а якість організації проведення наукових досліджень на відмінно. Також з кожним роком відмічається пониження рівня задоволеності здобувачами матеріальним забезпеченням бази Інституту, що пов'язане з його недофінансуванням: здобувачі вважають, що матеріально-технічна база є достатньою, але потребує радикального оновлення.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

ІР НААН співпрацює із зарубіжними науковими установами за такими основними напрямками: генетичні ресурси рослин, обмін зразками генофонду рослин та спільні програми їх дослідження; спільні селекційно-генетичні програми зі створення сортів і гібридів рослин; екологічне випробування сортів та гібридів (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21_Mizhnarodna_IR.pdf, http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21_Memorandum.pdf, http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_14.pdf, http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_15.pdf). На базі інституту проводяться Міжнародні науково-практичні конференції («Інноваційні напрями розвитку галузі рослинництва», 2016 рік), круглі столи із підписанням меморандумів (Меморандум з Коледжем Агрономії Північно-західного університету КНР від 15.10.2018 р), до організації та участі в яких активно залучаються здобувачі. За укладеними угодами Інституту із профільними закладами вищої освіти та науковими установами інших країн світу здобувачі та науково-педагогічні працівники проводять спільні дослідження, беруть участь у наукових конференціях, а викладачі проходять ще й стажування. За напрямками досліджень аспірантів Інститут співпрацює: з Ляонінською сільськогосподарською академією (КНР) – відкрито спільну лабораторію з досліджень по кукурудзі; Науково-дослідним інститутом сільськогосподарських культур Ганьсу (GAAS, КНР) – дослідження по зернобобовим та круп'яним культурам; Інститутом кормових культур (м. Плевен, Болгарія) – дослідження по зернобобовим культурам та іншими науковими установами. У 2017-2018 рр. науковці Інституту (науковий керівник, молоді науковці, аспіранти) приймали участь у Рамковій програмі Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт 2020»: грант «Інтегровані та інноваційні ключові заходи для боротьби з мікотоксинами у харчовому та кормовому ланцюгу» (за договором № 01-10/08 10 2018 р. з ТОВ «Стримозон»). Одним із інструментів долучення здобувачів інституту до міжнародної академічної спільноти є спільні публікації з науковими співробітниками в наукових виданнях України та іноземних, які індексуються у міжнародних наукометричних базах (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_9.pdf). У результаті дистанційного візиту експертною групою були підтверджені вищезазначені факти, а також з'ясовано, що міжнародних стажувань здобувачів у рамках ОНП «Агрономія» наразі не відбувається у зв'язку з фінансовою складовою даного питання.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Експертною групою зафіксовано, що протягом 2016-2019 рр. науковці інституту і аспіранти виконували наукові дослідження згідно: Програм наукових досліджень НААН - 17 завдань (10 фундаментальних, 5 прикладних та 2 пошукових); 12 госпдоговірних тематик з агропідприємствами, науковими установами та фірмами; 8 міжнародних договорів за напрямками: генетичні ресурси рослин, обмін зразками генофонду та спільні програми їх вивчення; спільні селекційно-генетичні програми з створення сортів і гібридів рослин; представництво та виключні права на сорти рослин селекції інституту; екологічне випробування сортів і гібридів рослин. Надалі виконання цих досліджень продовжується (http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=349&Itemid=&lang=ua)

(http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.23_proekty.pdf). У 2017-2018 рр. науковці Інституту (науковий керівник, молоді науковці, аспіранти) приймали участь у Рамковій програмі Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт 2020»: грант «Інтегровані та інноваційні ключові заходи для боротьби з мікотоксинами у харчовому та кормовому ланцюгу» Horizon 2020 programme, Societal challenge 2 "Food security, sustainable agriculture and forestry, marine, maritime and inland water research and the bioeconomy challenge" - topic "Biological contamination of crops and the food chain" (за договором № 01-10/08 10 2018 р. з ТОВ «Стримозон»). Темі наукових досліджень аспірантів повністю відповідають тематиці науково-дослідної роботи інституту. Дослідження аспірантів виконуються згідно фундаментальних і прикладних завдань Програм наукових досліджень НААН. В наукових проєктах наукові керівники аспірантів є керівниками завдання або його відповідальними виконавцями. Загальна кількість проєктів, в яких приймають участь наукові керівники – близько 35. За угодами з науково-дослідними установами виконуються спільні наукові дослідження, які включають дослідження аспірантів. За укладеними угодами Інституту із профільними закладами вищої освіти та науковими установами інших країн світу здобувачі та

науково-педагогічні працівники проводять спільні дослідження, проходять стажування, беруть участь у наукових конференціях. За напрямками досліджень аспірантів Інститут співпрацює: з Ляонінською сільськогосподарською академією (КНР) - відкрито спільну лабораторію з досліджень по кукурудзі; Науково-дослідним інститутом сільськогосподарських культур Ганьсу (GAAS, КНР) – дослідження по зернобобовим та круп'яним культурам; Інститутом кормових культур (м. Плевен, Болгарія) – дослідження по зернобобовим культурам та іншими науковими установами (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_14.pdf).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Під час спілкування зі стейкхолдерами виявлено, що Інститут забезпечує дотримання академічної доброчесності, яка регламентується Положенням про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/studies/regulatory/polozhenaakaddobr.pdf>) Фокус групи зазначили, що забезпечується довіра до результатів навчання та наукових досягнень учасників освітнього процесу на основі дотримання принципів і норм професійної етичної поведінки, високих стандартів в освітньому процесі та науковій діяльності Інституту. Згідно п. III. (Запобігання порушенням академічної доброчесності) Положення передбачено дієві процедури щодо попередження порушення принципів академічної доброчесності. Обізнаність відповідного питання перевіряється за допомогою опитування (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_26.pdf). У ході спілкування з аспірантами та науковими керівниками зафіксовано, що в Інституті створюються постійно діючі комісії з питань академічної доброчесності. Члени комісії проводять інформування усіх учасників освітнього процесу щодо дотримання принципів доброчесності та попередження фактів прояву академічного плагіату. У ході фіксування порушення Комісія розглядає заяву щодо порушення академічної доброчесності, здійснювати її аналіз та готує відповідний висновок (п. VII. «Комісія з питань академічної доброчесності» Положення). Також аспіранти та їх керівники зазначають про обов'язкове підписання Декларації про дотримання академічної доброчесності аспірантом (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21%20deklaracia%20aspirant%201.pdf>) і співробітником (<http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.21%20deklaracia%20ons.pdf>) Здобувачі зазначили, що в Інституті проводяться тематичні лекції щодо академічної доброчесності за ОК «Методологія дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи» в змістовному модулі 2 «Методологічні основи інформаційного пошуку та організації підготовки дисертаційної роботи», темі 3, зміст якої включає «Наукова етика (доброчесність, академічний плагіат, самоплагіат, рерайт та ін.), Закон «Про освіту», Методичні рекомендації МОН з підтримки принципів академічної доброчесності. Система антиплагіату». http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=349&Itemid=&lang=ua
http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/2020.07.22_dolekakademdobroch.pdf http://www.yuriev.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=346&Itemid=&lang=ua Під час інтерв'ювання з старшим науковим співробітником відділу науково-методологічного забезпечення та інтелектуальної власності Сергієм Святченком зазначено що в Інституті всі наукові, навчально-методичні праці перевіряються за допомогою сервісу <https://www.plag.com.ua/>. (http://www.yuriev.com.ua/images/pdf/acreditation/Punkt_18.pdf). Експертами не виявлено випадків порушення академічної доброчесності науковими керівниками аспірантів.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує підготовку до дослідницької та викладацької діяльності, що підтверджено дотичністю тем наукових досліджень здобувачів, наявністю діючої спеціалізованої вченої ради та роботою наукових шкіл. Інститут організаційно та матеріально забезпечує, в межах освітньо-наукової програми, можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів на рівні своїх фінансових можливостей. Наявність постійної практики участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються. Інститут на високому рівні забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Рекомендується реалізувати у рамках ОНП «Агрономія» можливість міжнародного стажування здобувачів. Розширити географію публікування наукових праць у наукометричних виданнях, зокрема у виданнях країн ЄС. Рекомендується оновлення матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, наукових досліджень.

Рівень відповідності Критерію 10.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Якісна підготовка аспіранта до наукової кар'єри потребує середовища, в якому аспірант не працює сам у відриві над власним дослідницьким проектом, а здійснює свій науковий пошук у тісній співпраці з науковим керівником, із колегами-дослідниками, наукові інтереси яких стосуються суміжних тем. Аналізуючи рівень відповідності критерію 10: зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в ЗВО за спеціальністю; наукова діяльність аспірантів відповідає напряму досліджень наукових керівників; Інститут організаційно та матеріально забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів; впроваджена практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються; Інститут забезпечує дотримання академічної доброчесності. Експертна група оцінювала кожен з цих елементів окремо з наступним синтезом спільної оцінки за критерієм. Зрештою ЕГ дійшла висновку щодо рівня відповідності «В», враховуючи вагу позитивних практик, порівняно зі слабкими сторонами, виявленими у забезпеченні можливості для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю в рамках міжнародних стажувань здобувачів.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

У ході інтерв'ювання менеджменту Інституту та Гаранта ОНП виявлено, що на базі інституту дійсно проводяться Міжнародні науково-практичні конференції. У 2016 році було проведено конференцію «Інноваційні напрями розвитку галузі рослинництва», за участю молодих вчених Республіки Білорусь, Російської Федерації, Казахстану, КНР. Щодо участі представника з РФ, було надане роз'яснення про те, що учасник брав участь у конференції заочно та надіслав лише тези для публікації у збірнику матеріалів конференції.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	А
Критерій 6. Людські ресурси	А
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ОНП 2016.pdf</i>	ТСр6tSL3d4WU6HIPwYA7Mtb3Wj8bRPHfvfaFv2Z4 JWA=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Карпук Леся Михайлівна

Члени експертної групи

Щетина Сергій Васильович

Стеценко Ірина Ігорівна